

Wiosenna ocena¹ stanu upraw rolnych i ogrodniczych w województwie łódzkim w 2018 r.

15.06.2018 r.

 0,8%

Powierzchnia zasianych zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi jest mniejsza niż w roku poprzednim o 0,8%

Wstępnie szacuje się, że w bieżącym roku powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi jest mniejsza od ubiegłorocznej (po uwzględnieniu powierzchni zaoranej w wyniku uszkodzeń zimowych) i wynosi około 595 tys. ha (zmniejszenie o 0,8%). Według wstępnych szacunków przewiduje się zmniejszenie powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku ogółem o 6,5%, do około 20 tys. ha.

Warunki agrometeorologiczne w okresie tegorocznej zimy były na ogół korzystne dla zimujących roślin. Krótkotrwałe spadki temperatury i silne wiatry, występujące przy niewielkiej pokrywie śnieżnej, nie zagrażały zimującym ozimom i tylko miejscami powodowały wysmalanie roślin. Przebieg pogody w lutym i marcu był zróżnicowany, a największym zagrożeniem dla zimujących roślin było nadmierne uwilgotnienie gleby powodujące na polach zastoiska wodne.

Powierzchnię ozimych zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oceniono na ponad 351 tys. ha, tj. około 1,7% mniej niż w poprzednim sezonie wegetacyjnym.

W 2018 r. największe straty po zimie wśród ozimin wystąpiły na plantacjach rzepaku. Zaorano lub przeznaczono do zaorania ok. 4% powierzchni, głównie uprawy rzepaku ozimego odmian heterozyjnych. Straty zimowe i wiosenne w powierzchni zasiewów zbóż ozimych były niewielkie i wyniosły: jęczmienia ozimego 1,9%, mieszanek zbożowych 0,6%, pszenicy ozimej i pszenżyta 0,3% oraz żyta 0,1%. Zaorania spowodowane były wysmalaniem roślin, przy braku okrywy śnieżnej oraz wymoknięciem upraw w obniżonych terenach, na których znajdowały się zastoiska wodne.

Ogółem wiosną bieżącego roku zaorano około 1,8 tys. ha, tj. 0,4% zasianych upraw ozimych (w tym rzepaku ozimego ok. 0,8 tys. ha).

Tablica 1. Stan zasiewów w stopniach kwalifikacyjnych według wiosennej oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ocena w stopniach kwalifikacyjnych ^a				
	2010	2015	2016	2017	2018
Pszenica: ozima	3,5	3,8	2,9	3,7	3,7
jara	3,4	3,6	3,5	3,4	3,5
Żyto	3,4	3,5	3,4	3,5	3,5

^a Stopnie kwalifikacyjne w skali 1,0-5,0 punktów. Stopień 1,0 – stan zły, klęskowy; 2,0 – stan słaby, poniżej przeciętnych; 3,0 – stan dostateczny; 4,0 – stan dobry, zasiewy lepsze od przeciętnych; 5,0 – stan bardzo dobry, zasiewy wyborowe, rzadko spotykane.

¹ Informacja zawiera wyniki wiosennej oceny stanu upraw przeprowadzonej w I połowie maja 2018 r. Oceny dokonano w oparciu o:

- ekspertyzy rzeczoznawców terenowych GUS, opracowane na podstawie lustracji pól, łąk i sadów w gospodarstwach indywidualnych,
- wyniki badań stanu upraw w gospodarstwach rolnych osób prawnych i jednostkach organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Wiosenna ocena stanu upraw obejmuje również szacunek powierzchni zasiewów głównych upraw rolnych oraz szacunek strat zimowych i wiosennych.

Tablica 1. Stan zasiewów w stopniach kwalifikacyjnych według wiosennej oceny (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ocena w stopniach kwalifikacyjnych ^a				
		2010	2015	2016	2017	2018
Jęczmień:	ozimy	3,4	3,5	3,1	3,5	3,4
	jary	3,4	3,7	3,4	3,4	3,5
Owies		3,4	3,5	3,4	3,3	3,5
Pszenżyto:	ozime	3,5	3,7	3,2	3,7	3,6
	jare	3,4	3,6	3,5	3,5	3,5
Mieszanki zbożowe:	ozime	3,4	3,7	3,3	3,6	3,6
	jare	3,4	3,6	3,5	3,3	3,5
Mieszanki zbożowo-strączkowe		3,4	3,6	3,3	3,3	3,4
Rzepak i rzepik:	ozimy	3,5	3,8	2,9	3,9	3,2
	jary	3,4	3,5	3,3	3,4	3,6
Koniczyna czerwona ^b		3,6	3,6	3,4	3,4	3,7
Łąki trwałe		3,5	3,5	3,5	3,4	3,7
Pastwiska trwałe		3,5	3,5	3,5	3,4	3,6

^a Stopnie kwalifikacyjne w skali 1,0-5,0 punktów. Stopień 1,0 – stan zły, klęskowy; 2,0 – stan słaby, poniżej przeciętnych; 3,0 – stan dostateczny; 4,0 – stan dobry, zasiewy lepsze od przeciętnych; 5,0 – stan bardzo dobry, zasiewy wyborowe, rzadko spotykane. ^b Koniczyna w czystym siewie i w mieszankach z trawami.

Ocena stanu upraw rolnych

Z przeprowadzonej w bieżącym roku, przez rzeczoznawców terenowych GUS, wiosennej oceny stanu upraw rolnych wynika, że stan przezimowania zbóż ozimych był dość dobry i zbliżony do roku poprzedniego, natomiast ocena stanu zbóż jarych jest wyższa w porównaniu z rokiem 2017.

Wznowienie wegetacji roślin ozimych rozpoczęło się pod koniec marca, ale rozpoczęcie prac polowych przez rolników nastąpiło na początku kwietnia, gdy warunki pogodowe znacznie się poprawiły i nastąpił gwałtowny wzrost temperatury, przy prawie zupełnym braku opadów. Praktycznie do końca kwietnia zakończono siewy zbóż jarych, buraków cukrowych, kukurydzy na ziarno i zielonkę oraz sadzenie ziemniaków. Uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby na początku okresu wegetacyjnego zabezpieczało potrzeby wodne roślin. Poprawa warunków agrometeorologicznych w końcu kwietnia i na początku maja wpłynęła korzystnie na wegetację zasiewów jarych. Występujące od połowy maja intensywne opady deszczu wpłynęły pozytywnie na poprawę stanu, zarówno zbóż jarych jak i ozimych.

Ogółem zasiewy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi (zboża ozime i jare) oceniono na 3,5 stopnia kwalifikacyjnego, tj. na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego i wyżej od oceny zbóż dokonanej w 2016 r. o 0,2 stopnia.

Plantacje rzepaku i rzepiku ogółem (ozimego i jarego) ocenione zostały na 3,2 stopnia kwalifikacyjnego, tj. niżej niż w roku poprzednim o 0,3 stopnia i wyżej o 0,2 stopnia od oceny dokonanej w 2016 r. Na słabszy stan plantacji rzepaku, w porównaniu z 2017 r., największy wpływ miało jego słabsze przezimowanie, jak również niedobór wody w okresie kwitnienia i zawiązywania tuszczyn.

Warunki wegetacji roślinności łąkowo-pastwiskowej w okresie przedwiośnia i wczesnej wiosny na ogół były korzystne. Już w maju, czyli wcześniej niż zwykle, rozpoczęto sianokosy na użytkach zielonych.

Stan plantacji zbóż ozimych wiosną 2018 r. oceniony został jako dość dobry, zbliżony do roku poprzedniego, natomiast zbóż jarych wyżej, a rzepaku niżej w porównaniu z rokiem 2017.

Stan użytków zielonych w połowie maja oceniono jako lepszy, w porównaniu z latami poprzednimi, ale tylko na gruntach suchych i zmeliorowanych. Natomiast na torfach i gruntach niezmeliorowanych był słabszy z powodu zalegania zbyt dużej ilości wody na łąkach i pastwiskach. Ogółem stan trwałych użytków zielonych w I połowie maja oceniono na 3,7 stopnia kwalifikacyjnego, tj. wyżej od oceny z 2017 r. i 2016 r., odpowiednio o 0,3 i 0,2 stopnia kwalifikacyjnego.

Ocena stanu upraw ogrodnich

Większość plantacji sadowniczych przezimowała dobrze – nie zaobserwowano strat mrozowych w sadach i na plantacjach jagodowych. Zima 2017/2018 była na ogół łagodna, jedynie brak okrywy śnieżnej podczas silnych mrozów na przełomie lutego i marca spowodował straty na niektórych plantacjach truskawek.

W bieżącym roku wiosna rozpoczęła się wcześniej niż w latach poprzednich i była wyjątkowo ciepła, jedynie na przełomie kwietnia i maja problemem stał się niedobór wilgoci w glebie. W uprawach ogrodnich nie odnotowano strat wiosennych. Kwitnienie roślin sadowniczych było wczesne i bardzo obfite. Słoneczna pogoda sprzyjała oblotowi pszczół i dobremu zapylaniu, jednak problemem okazała się malejąca z roku na rok liczba pszczół.

Siewy warzyw gruntowych rozpoczęły się trochę później niż w roku poprzednim. Przyczyną była duża wilgotność gleby po zimie (zastoiska wody na polach), która utrudniała rozpoczęcie prac agrotechnicznych. Warunki podczas wschodów warzyw były na ogół dobre i wyrównane. Późniejszy wzrost warzyw gruntowych został przyhamowany z powodu niedoboru wody w glebie, szczególnie na plantacjach nienawadnianych.

Opady deszczu w drugiej dekadzie maja poprawiły warunki wegetacji roślin na wielu plantacjach.

Opracowanie merytoryczne:
**Ośrodek Warunków Życia i Badań
Ankietowych**

Teresa Binio

Włodzimierz Janek

Informatorium Statystyczne

tel.: (+48 42) 683 91 91, (+48 42) 683 91 92

e-mail: informatoriumLDZ@stat.gov.pl

www.lodz.stat.gov.pl

[@Lodz_STAT](https://twitter.com/Lodz_STAT)

Powiązane opracowania

[Użytkowanie gruntów i powierzchnia zasiewów w 2017 roku](#)

[Wyniki produkcji roślinnej w 2017 roku](#)

[Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w 2017 roku](#)

[Wstępna ocena przezimowania upraw w 2018 roku](#)

Temat dostępny w bazach danych

[BDL: Powierzchnia zasiewów](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Powierzchnia upraw](#)